

Sygn. akt IX U 14/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania K. Z. (K. Z.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania K. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 listopada 2018r. nr (...)(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję poprzez uznanie, że stwierdzenie, iż ubezpieczony K. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy za okres od maja 2018r. do sierpnia 2018r., jest przedwczesne,

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sędzia

Sygn. akt IXU 14/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia z dnia 20.11.2018r., organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art.83 ust 1 i art. 32 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych określił zadłużenie na koncie ubezpieczonego K. Z. (Z.) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- na ubezpieczenie społeczne za okres od 05/2018 do 08/2018 w wysokości 3.112,56 zł oraz należne odsetki w wysokości 80,00 zł,
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 05/2018 do 08/2018 w wysokości 1.279,76 zł wraz z odsetkami w wysokości 27,00zł,
- na Fundusz Pracy za okres od 05/2018 do 08/2018: w wysokości 261,24 zł.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji i wniósł o jej zmianę poprzez uznanie, że w okresie j.w. podlegał ustawodawstwu słowackiemu jako pracownik A. s.r.o. i nie powstał dla niego obowiązek odprowadzania składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce za okres od 1.11.2017r.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. Z. od dnia 02.05.2017r. prowadzi na terenie Polski działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.

Pismem z dnia 20.11.2017r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego o ustalenie właściwego ustawodawstwa w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej w Polsce oraz wykonywaniem od 01.11.2017r. pracy najemnej na Słowacji, w związku z czym organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie.

Pismem z dnia 10.01.2018r. organ rentowy zwrócił się do instytucji słowackiej o potwierdzenie okresu objęcia słowackim systemem zabezpieczenia społecznego.

Pismem z dnia 27.02.2018r. instytucja słowacka poinformowała, że we wskazanej firmie prowadzona jest kontrola.

W dniu 5.07.2018r. organ rentowy ponownie zwrócił się do instytucji słowackiej o potwierdzenie okresu objęcia słowackim systemem zabezpieczenia społecznego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 20.11.2018r. opisaną na wstępie organ rentowy określił wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek za sporny okres.

Po wydaniu zaskarżonej decyzji, bo w dniu 12.12.2018r. słowacka instytucja ubezpieczeniowa poinformowała o przeprowadzeniu kontroli w firmie (...) Ltd., w wyniku której stwierdzono, że pracownicy wykonują pracę na rzecz powyższej firmy. Jednocześnie poinformowała, że odwołującemu K. Z. nie wydano zaświadczenia A1.

Pismem z dnia 22.01.2019r. Urząd Skarbowy w R. udzielił organowi rentowemu informacji o uzyskanych przez ubezpieczonego dochodach z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce oraz zatrudnienia na Słowacji.

Dopiero pismem z dnia 27.02.2019r. organ rentowy ustalił, że do odwołującego ma zastosowanie ustawodawstwo polskie w okresie od 1.11.2017r. do 31.10.2018r. i o powyższym poinformował instytucję słowacką pismem z dnia 27.02.2019r.

Ubezpieczony nie zwracał się do słowackiej instytucji ubezpieczeniowej o wydanie druku A1 potwierdzającego ubezpieczenie na terenie tego państwa. W dniu 30 czerwca 2019r. zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz dokumentacji złożonej przez odwołującego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona decyzja jest decyzją przedwczesną.

Ubezpieczony domagał się ustalenia właściwego ustawodawstwa

w zakresie zabezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy w spornym okresie prowadził działalność gospodarczą w Polsce i równocześnie od dnia 01.11.2017r. wykonywał pracę najemną na terenie Słowacji.

Kwestie związane z ustaleniem i stosowaniem właściwego ustawodawstwa

w zakresie zabezpieczenia społecznego regulują Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego

i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166/1 z dnia 30.04.2004r.) zawierające głównie normy prawa materialnego i Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16.09.2009r. dotyczące wykonywania Rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284/1

z dnia 30.10.2009r.) zawierające głównie normy proceduralne.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)

nr 883/2004 osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 tego Rozporządzenia osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje pracę najemną.

Zgodnie z art. 16 ust. 1, 2 i 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego,

w którym ma miejsce zamieszkania. Wyznaczona instytucja Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 Rozporządzenia nr 883/2004 oraz art. 14 Rozporządzenia nr 987/2009. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy, instytucja miejsca zamieszkania informuje wyznaczone instytucje Państwa Członkowskiego, w którym wykonywana jest praca o tymczasowym ustaleniu jw. Ustalenie to staje się ostateczne w ciągu dwóch miesięcy od poinformowania o tym fakcie przez organ rentowy właściwej instytucji ubezpieczeniowej miejsca wykonywania pracy, jeżeli nie zgłosi ona zastrzeżeń do tak ustalonego ustawodawstwa.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 13.10.1998r.o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t.Dz. U. z 2019r. poz. 300) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą, zgodnie z art. 13 pkt. 4 ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który działalność została zawieszona. Zgodnie zaś z art.46 ust.1 tej ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

W sprawie niniejszej bezspornym jest, że organ rentowy dopiero pismem z dnia 27.02.2019r. ustalił, iż do ubezpieczonego w okresie spornym ma tymczasowo zastosowanie ustawodawstwo polskie. Dopiero wtedy też poinformował o tym instytucję słowacką, która miała prawo w terminie 2 miesięcy wnieść zastrzeżenia. Do dnia wyrokowania nie została wydana decyzja w sprawie podlegania ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski.

Skoro tak i skoro dotychczas w sprawie nastąpiło tylko tymczasowe ustalenie właściwego ustawodawstwa (i to po upływie 3 miesięcy od wydania zaskarżonej decyzji), to w żadnym razie organ rentowy nie miał podstaw do ustalania

na dzień 20.11.2018r. zadłużenia ubezpieczonego z tytułu nieopłaconych składek. Taka decyzja była co najmniej przedwczesna, bowiem nie ustalono prawomocnie czy ubezpieczony w ogóle podlegał ubezpieczeniom społecznym na terenie Polski w spornym okresie.

Reasumując, zgodnie z cytowanym powyżej przepisem art.16 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 98/2009 ustalenie właściwego ustawodawstwa stałoby się ostateczne z upływem dwóch miesięcy od poinformowania przez organ rentowy właściwej słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, oczywiście jeżeli w tym czasie nie zgłosiłaby ona zastrzeżeń do tak ustalonego ustawodawstwa. Dopiero po upływie takiego czasu i przy braku zastrzeżeń ze strony właściwej instytucji słowackiej, organ rentowy byłby upoważniony do wydania najpierw stosownej decyzji w sprawie podlegania ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski, a w następnej kolejności do ustalenia ewentualnego zadłużenia z tego tytułu.

W takiej sytuacji Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja jest przedwczesna wobec braku ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie podlegania ubezpieczonego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd kierując się uregulowaniem prawnymi powołanymi na wstępie rozważań, z mocy art.477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 wyroku Sąd oddalił odwołanie w pozostałej części, z mocy art.477¹⁴ § 1 k.p.c., bowiem w niniejszym postępowaniu nie jest możliwe ani ustalenie właściwego ustawodawstwa dla ubezpieczonego, ani z przyczyn podanych wyżej stwierdzenie czy ubezpieczony ma jakiegokolwiek zaległości wobec organu rentowego i to za okres od 1.11.2017r.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot i zakres rozpoznania sprawy wyznacza treść decyzji, od której wniesiono odwołanie (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13.05.1999r. sygn. akt II UZ 52/99, LEX nr 40789, z dnia 07.04.2011r. sygn. akt I UK 357/10, LEX nr 863946, z dnia 01.09.2010r. sygn. akt II UK 15/10, LEX nr 667499, z dnia 20.01.2010r. sygn. akt II UZ 49/09, LEX nr 583831, z dnia 23.04.2010r. sygn. akt II UK 309/09, LEX nr 604210).

Sędzia del. Renata Stańczak